

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Кафедра міжнародних відносин та міжнародного права

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ з дисципліни «Проблеми сучасних міжнародних відносин та світової політики»

Курс: V

Спеціальність: 055 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії.

Форма проведення: письмова.

Тривалість проведення: 2 академічні години (1 год 20 хв).

Максимальна кількість балів: 40 балів.

Критерії оцінювання:

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	Значення оцінки
37-40 балів	Відмінно	Допущено не більше 2 помилок у тестових завданнях. Відповіді повні. Студент вільно володіє теоретичним матеріалом та виконує практичне завдання на високому рівні
36-26 балів	Добре	Допущено не більше 5 помилок у тестових завданнях. Відповіді повні, з незначними неточностями. Студент володіє теоретичним матеріалом та виконує практичне завдання на достатньому рівні.
25-15 балів	Задовільно	Допущено не більше 8 помилок у тестових завданнях. Відповіді з суттєвими неточностями. Студент володіє теоретичним матеріалом та виконує практичне завдання на низькому рівні.
14-1 балів	Незадовільно	Допущено більше 8 помилок у тестових завданнях. Відповіді з суттєвими неточностями. Студент не володіє теоретичним матеріалом та виконує практичне завдання на низькому рівні.

Орієнтовний перелік питань:

1. Визначення понять «міжнародні відносини» та «світова політика» у західній, російській та вітчизняній політології.
2. Політичні, соціальні, інституційно-інструментальні та ідейні ознаки світової політики.
3. Предмети досліджень міжнародних відносин та світової політики.
4. Аналіз акторів світової політики та їх взаємодії.
5. Проблема дефініцій понять «регулювання», «управління».
6. Поняття «світового співтовариства» та «міжнародного співтовариства» за Хедлі Буллом та їх сучасні інтерпретації.

7. Реалістичний й інституційний підходи до інтерпретації регулювання міжнародних відносин.
8. Ідея «глобальної американської імперії» та дискусії навколо неї.
9. Класифікації суверенітету за Стівеном Д. Краснером: внутрішній суверенітет, суверенітет взаємозалежності (interdependence sovereignty), міжнародний правовий суверенітет та «вестфальський» суверенітет.
10. Чинники, що стимулюють ревізію традиційного тлумачення суверенітету.
11. Альтернативні підходи щодо поняття суверенітету.
12. Глобальні фазові переходи в історії біосфери та антропосфери – вертикаль Снукса-Панова.
13. Три сценарії сингулярності (технологічний, глобальний військовий конфлікт, поєднання технологічного прогресу і війни)
14. Три сценарії розвитку подій (простий аттрактор, горизонтальний дивний аттрактор та вертикальний дивний аттрактор).
15. Концепція довгого миру Стівена Пінкера
16. Критики концепції довгого миру (Нассім Талеб, Паскуале Сірільло, Беар Браумюллер).
17. 161-й Нобелівський симпозіум «Причини миру» (червень 2016 р.).
18. Ядерна зброя в системі міжнародних відносин.
19. Проблема неконтрольованого поширення ядерної зброї.
20. Проблеми ядерної енергетики та довкілля.
21. Характер проблеми ресурсів у міжнародних відносинах.
22. Механізми міжнародно-правового регулювання ресурсних проблем
23. Сировинні ресурси.
24. Водні та повітряні ресурси.
25. Продовольчі ресурси.
26. Ресурсна прогностика
27. Міжнародні екологічні організації та їхня роль у врегулюванні екологічних проблем.
28. Парниковий ефект.
29. Зменшення озонного шару.
30. Забруднення атмосфери й кислотні дощі.
31. Нагримання промислових та побутових відходів.
32. Забруднення поверхневих вод та вод Світового океану.
33. Опустелювання.
34. Скорочення площі тропічних лісів.
35. Характер сучасних демографічних проблем. Особливості демографічної динаміки.
36. Практика регулювання народонаселення та її результати.
37. Основні міграційні потоки.
38. Вплив демократизації міжнародних відносин на міграційні потоки.
39. Міжнародно-правове регулювання міграційних процесів.
40. Об'єктивна журналістика як передумова демократії.
41. Поширення соціальних мереж та їх ботизація: внутрішньополітичний та зовнішньополітичний контексти.
42. Розвиток суспільства постправди.
43. Інформаційні технології як чинник постання понять «інформаційного каскаду» (Даніель Сітрон (Danielle Citron) та «бульбашки фільтрів» (filter bubble) (Елі Парізер (Eli Pariser)).
44. Джанк журналістика і «чурналізм» (churnalism).
45. Заміна об'єктивної реальності віртуальною реальністю.
46. Матеріальні зовнішньополітичні ресурси: географічні, демографічні, економічні, воєнні.
47. Нематеріальні зовнішньополітичні ресурси: політичні, соціальні, репутаційні, ідеологічні і культурні, інформаційні, наукові, науково-технічні і освітні.
48. Позитивні і негативні зовнішньополітичні ресурси.
49. Динаміка змін матеріальних ресурсів зовнішньої політики України від здобуття незалежності до сучасності
50. Динаміка змін нематеріальних ресурсів зовнішньої політики України від здобуття незалежності до сучасності.

Екзаменатор:

І.В. Жалоба

Завідувач кафедри:

І.В. Жалоба